Cena 100.000 Mk. Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

PRENUMERATA WYNOSI:
w Kaliszu miesięcznie 2.000.000 Mk.
Z odnoszeniem do domu 2.200.000 Mk.
Na prowincji z przesyłką pocztową . . . . 2.500.000 Mk.
Zagranicą . . . . . . 4.000.000 Mk.
Cena pojed. egzemplarza 100.000 Mk.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na str. 1. 2. 3. gr. 10.
Nekrologi gr. 10. zwyczajne gr. 5.

ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI,
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 6 po poł.

№ 13 (7642) Środa, dnia 16 Stycznia 1924 r. Rok XXXII

Jak będziemy płacić podatek dochodowy.

Jak wiadomo, największym atutem, jakim miał rząd Witosa i t. z. większości narodowej zbawić Ojczyznę i uratować Skarb Polski był uchwalony przez Izby prawodawcze t. z. podatek majątkowy, przerobiony z projektu p. W. Grabskiego na korzyść wsi ze szkodą ludności miejskiej. Obecnie ogłoszone zostały rozporządzenia ministrów skarbu i rolnictwa pp. Kucharskiego i Chłapowskiego, które jaskrawo wykazują różnicę opodatkowania pomiędzy ludnością wiejską i miejską na krzywdę tej ostatniej, a zwłaszcza drobnego kupiectwa, które nie mając swych przedstawicieli w ciałach prawodawczych pomimo stałego popierania t.z. większości narodowej pozostawiono własnemu losowi, a które dotychczas jeszcze wierzyły w gwiazdę przewodnią tz. prowodyrów narodowych.

Przepisy wykonawcze w tych rozporządzeniach dzielą się na 4 grupy właścicieli, a mianowicie: 1) nieruchomości wiejskich, 2) miejskich 3) zakładów handlowych i przemysłowych i 4) pozostałych płatników.

Aczkolwiek Kalisz obchodzić winno tylko opodatkowanie trzech grup ostatnich, jednakże dla porównania różnicy w traktowaniu wsi i miasta przez pp. Witosa i Kucharskiego pozwolimy sobie zacytować więcej charakterystyczne momenty z rozporządzeń dotyczących realności wiejskich.

Więc przedewszystkiem jeden hektor najlepszej ziemi oszacowano zaledwie na 690 fr., czyli 250 rubli przedwojennych i najgorzej 7 i pół franka, dotyczy to wyłącznie ziemi uprawnej, przeciętna zatem cena hektora majątku ziemskiego wynosić ma 341 fr. złotych czyli około 120 rubli przedwojennych. Hektar zaś równa się 1½ morgi. Za taką cenę niesprzedawano u nas w Kaliskiem najwięcej zdewastowanych majątków przez bank włościański. Okazuje się zatem, że ministerstwo Skarbu oceniło nieruchomości wiejskie nieco więcej, jak w 1/3 wartości przedwojennej.

Jestto dowód jak sprawiedliwie większość rządowa p. Witosa rozłożyła ciężar podatku majątkowego pomiędzy obywateli 1 i 2 klasy tj. rolników i mieszkańców miast. Zniszczenia wojenne dla rolników przyznane zostały oddzielnymi przepisami, które, bardzo wątpić należy, aby stosowane były do zakładów przemysłowych i nieruchomości miejskich, gdyż o tem w tych przepisach nie znajdujemy ani słowa.

Jeszcze jaskrawiej kaleczy zasadę słusznej oceny sposób szacowania budynków i inwentarzy wiejskich. Stanowią one śmiesznie małą cyfrę, a mianowicie: 10 proc. na budynki i 10 proc. na inwentarz martwy i żywy, gdy podług statystyki te dwa działy gospodarstwa rolnego stanowią conajmniej 40 proc. ogólnej wartości majątku.

Jakże się inaczej sprawa przedstawia, gdy przyjdziemy do oceny własności nieruchomej miejskiej i zakładów przemysłowych i handlowych. Z góry powiedzieć można, że podatek majątkowy w niczem nie naruszy substancji majątkowej rolników, ale niezwykle ciężko odbije się na właścicielach nieruchomości miejskich ochrona lokatorów), oraz na przemyśle i handlu.

Dla nieruchomości miejskich ustanowioną została specjalna tabela, podług której zależnie od ilości mieszkańców danego miasta, położenia w danej dzielnicy i liczby ubikacji, ustanowionym został szacunek od pojedyńczej ubikacji, który pomnożony zostaje przez liczbę tych ostatnich. Szacunek ten w Kaliszu wacha się od od 15 miljonów (w domu o 5 pokojach) do 11½ miljona w domu po nad 100 ubikacji. A zatem dom, w którym znajduje się przypuśćmy 30" pokoi i kuchni oszacowany zostanie po 13 miljonów za ubikację, czyli około 4,000,000,000 mk. podzielonych na 20000 fr. (kurs z 1 lipca 1923 roku) ogółem 20000 fr., od których zapłaci 840 fr. czyli około 1 miljarda marek, gdy włościanin, właściciel 10 morgów najlepszej ziemi, posiadający konia, trzy krowy, czworo cieląt, parę świń, wozy, pługi, sieczkarnie, młocarnie itd. zapłaci od szacunku 108 miljonów, czyli 5,434 fr. zaledwie 70 złot. franków, tj. jak dziś wartość kilku korcy zboża.

Jeszcze jaskrawiej różnica opodatkowania przedstawia się przy rozpatrywaniu przepisów szacunkowych co do przemysłu i handlu.

Przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe dzielą się na dwie grupy:

1) prowadzące prawidłowo księgi handlowe i 2) te które takich ksiąg nie prowadzą.

P-sza grupa, aczkolwiek podlega rygorom ustawy, lecz ma pewien, choć wątły środek obronny, gdyż rzeczywistą wartość może udowodnić książkami handlowymi. Żadnych z tych korzyści nie posiada druga grupa drobnego kupiectwa i rzemiosła.

Za przeciętną wartość majątku przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych, prowadzących prawidłowe księgi handlowe uważa się różnicę jaka zachodzi pomiędzy aktywami i passywami według bilansu z dn. 1 lipca 1923 r., kapitały zapasowy i zakładowy oraz amortyzacja nie są brane w rachubę.

Przy obliczaniu tej różnicy należy uwzględnić następujące zasady:

1) Wartość majątku, w nieruchomościach, maszynach, przyjmuje się według ceny nabycia tych objektów, która ulega przewalutowaniu na marki za pomocą specjalnego mnożnika, który wynosi o ile nabycie nastąpiło przed 1 stycznia 1905 r. 10000; w latach do 1913 — 15000; pomiędzy 1914 i 1918 — 20000, od 1919 r. do 1923 od 10000 do 2 — przyc-zem 1 rubel równa

się 216 m. i marka zaś niemiecka 1 marce polskiej. 2) Wartość papierów procentowych ocenia się według kursu z dn. 1 lipca 1923 r. (Akcje tow. akcyjnych udziały spół. z ogr. odp. i pożycz ki państwowe polskie podatku majątkowego nie płacą). 3) Wartość towaru gotowego, surowca itd. przyjmuje się według ich stanu faktycznego. Na podstawie tak ustalonego bilansu oznacza się wartość majątku w markach polskich. Dzieląc tę sumę przez 20000, otrzymujemy równowartość w złotych frankach, jako podstawę do obliczenia wymiaru podatkowego.

Zaznaczyć tu należy, że miarodajnym nie jest stan bilansowo ujęty, lecz wartość wynikająca z przewalutowania. A więc nie wartość rzeczywista zmniejszająca się z biegiem czasu lecz wartość pierwotna np. z r. 1914 jest podstawą oceny. Jak że różnym jest sposób szacowania majątku wiejskiego. Dla tego zapewne rozporządzenie to podpisali pp. Kucharski i Chłapowski, minister zaś handlu żadnego w tem udziału nie przyjmował.

Podstawą dla przedsiębiorstw nieprowadzą cych ksiąg handlowych, lecz tylko książki t. z. obrotowe, jest obrót wskazany przez płatnika, lecz zarazem uznany przez władzę skarbową— która przy pomocy tz. komisji szacunkowych, ten obrót przyzna za prawidłowy, lub według swego uznania podwyższy, go bez apelacyjnie, gdyż płatnik książką obrotu bronić się nie może.

Ustalony zatem przez władze skarbowe obrót za 1 półrocze 1923 r. podlega waloryzacji tj. mnoży się przez 2. W ten sposób otrzyma ną cyfrę dzieli się na 6 i otrzymuje się przeciętny obrót miesięczny, który mnoży się na mnożnik stosownie do rodzaju handlu lub rzemiosła. Tego rodzaju mnożników podaje ustawa około 100 i wachają się one pomiędzy 15 (aptekii 0.5 handel końmi i nierogacizną). 4

Jak niesprawiedliwym jest ten wymiar w porównaniu z rolnictwem wykaże dowodnie przykład następujący: Kupiec kolonjalny wykazał obrotu za 1 półrocze 1923 r. — 46800000 m. kwota pomnożona przez 2 (waloryzacja) i podzielona przez 6 (przeciętny obrót miesięczny) pomnożona przez mnożnik dla kupców kolonjalnych wyniesie — 78000000. Dodamy do tego wartość umeblowania (najniższa taksa) 30 mil. mk., otrzymamy szacunk. 108 mil: na 1 lipca 1923 r. po kursie ustawowym 20000 mk. za frank, czyli 5400 fr. zł. od których zapłaci 75,6 fr. podatku czyli około 150 miljonów. Lecz kupiec ten od wódek i trunków zapłacił w roku zeszłym miljardowe podatki, jest w niemożności odkupienia się towarem i ledwie dyszy. Musi jednakże więcej zapłacić jak rolnik 10 morgowy, którego sąsiad posiadający mniejszy obszar wcale podatku nie płaci. J. R.

„Le Journal“ o ministrze Zamoyskim.

PARYŻ, 15.1 „Le Journal“ wyraża zadowolenie z powodu powołania posła Zamoyskiego na stanowisko ministra spraw zagranicznych i zauważa, iż było niemożliwem znaleźć dla byłego przewodniczącego Polskiego Komitetu Narodowego lepszego następcę, niż jego towarzysza z czasów wojny i konferencji pokojowej. Podnosząc znaczenie wyboru hr. Zamoyskiego, „Le Journal“ stwierdza, że Zamoyski, będąc bardzo cenionym przedstawicielem Polski w Paryżu, jest zupełnie au courant polityki francuskiej i zdoła niezawodnie rozproszyć niektóre uprzedzenia i niepokoje, jakie dały się zauważyć w Warszawie po ogłoszeniu wiadomości o spodziewanym zawarciu sojuszu francusko-czeskiego. Pisząc następnie o sprawie zbliżenia z Sowietami i o inspirowanych w tym względzie artykułach dzienników czeskich, „Le Journal“ wyraża nadzieję, że Zamoyski i w tej sprawie zdoła wprowadzić pewne uspokojenie, wiedząc dobrze, iż dyrektywy francuskie w sprawie problematu rosyjskiego, nie mogą ulegać zmianie, jako jedynie odpowiadające prawu i interesom zarówno narodu francuskiego, jak i rosyjskiego. W sojuszu z Czechosłowacją — kończy „Le Journal“ — Francja szuka jedynie sposobu wzmocnienia swej pozycji obronnej przeciwko odwetowym zachciankom niemieckim. W rozwoju tej polityki Polska jest zainteresowana więcej, niż każde inne państwo.

Z konferencji partji komunistycznej.

MOSKWA, 15.1. Odbywa się tu 11 konferencja partji komunistycznej. W piątek Kamieniew wygłosił referat, przedstawiający historję dyskusji partyjnej i uzasadniający stanowisko centralnego komitetu. Po tym referacie uchwalono rezolucję, w której konferencja postanawia uznać słuszność mu zaufania i odrzucić wysunięte przez opozycję, na czele której stoi Trocki, zarzuty, jako nieuzasadnione. Rezolucja odrzuca następnie próby wykorzystania demokratyzmu partyjnego w kierunku swobodnego tworzenia w łonie partji ugrupowań, gdyż oznacza łoby to przekształcenie jednolitej karnej organizacji w koalicję grup i kierunków. Wreszcie rezolucja wyraża żal, że Trocki wystąpieniem swem popełnił błąd, gdyż, zdaniem konferencji, była to próba, podrywania zaufania do pracy władz partyjnych. Konferencja, głosi dalej rezolucja, jest przekonana, że uznanie przez Trockiego swego błędu, byłoby najlepszym sposobem zlikwidowania nieslychanie obostrzonej wystąpieniem Trockiego walki wewnątrz partji

Przedstawiona konferencji przez opozycję rezolucja, dawała centralnemu komitetowi wskazówki o charakterze gospodarczym, domagając się większej łączności pomiędzy przemysłem państwowym a gospodarstwami wiejskiemi. Za rezolucją większości głosowało 325 delegatów, za rezolucją opozycji 61.

TELEGRAMY

Aresztowanie faszystów w Warszawie.

„Kur. Por.“ donosi:

Przeszło już od roku było w Polsce rzeczą powszechnie wiadomą, że żywioły polityczne niepoczytalne rozwinęły wytężoną agitację konspiracyjną, mającą niby to naśladować włoski ruch faszystowski i jego metody polityczne.

Agitacja ta polegała na tworzeniu tajnych organizacji, które w miarę potrzeby i chwili zmieniały swe nazwy, rozdzielały się, jednoczyły itd. Ruch w tym kierunku zaznaczył się szczególnie żywo po wydarzeniach grudniowych 1922 r. a następnie po straceniu Niewiadomskiego. Dokumenty udowadniające istnienie tych organizacji zostały ujawnione, i lewica wniosła do rządu w tym przedmiocie interpelacje, ale spotykały się one zarówno w prasie prawicowej, jak w Sejmie z zaprzeczeniami i szyderstwami, a przez rząd traktowane były z wyraźną tolerancją pomimo przyrzeczeń ministra Kiernika, że wszelkie zagrażające porządkowi publicznemu konspiracje zostaną wykryte i stłumione.

W tym stanie rzeczy owe tajne związki, zaufane w poparcie prawicy, do czego je upoważniał udział jej mężów zaufania w propagandzie ich haseł rozrastały się coraz więcej, zataczały coraz szersze kręgi, a co najgorsze i najsmutniej sze, usiłowały wtargnąć do armji i wmięszać wojskowych do swoich działań politycznych, a zmierzających do obalenia konstytucyjnego porządku.

Nazwiska sterników i organizatorów ruchu wymieniane były już wszędzie bez ogródek. Do jednej z najbardziej rozgałęzionych (niemal na całe państwo) organizacji należy t. zw. „Pogotowie Patrjotów Polskich“, sygnowane krótko: „PPP.“, które przed kilku tygodniami rozesłało nawet okólniki do gazet o swojem wystąpieniu na arenę publiczną. Zdaje się, że konspiratorzy nie spotykając na swojej drodze żadnych prze szkód i trudności, tak się czuli już pewni grun tu, że postanowili nawet częściowo ujawnić a nawet „legalizować“ swoje organizacje bojowe.

W sobotę obiegły rozeszły się głuche pogłoski, iż policja polityczna przeprowadziła w mieście sensacyjne aresztowania. Rzecz trudna była narazie do sprawdzenia i ogłaszania ze względu na konieczność zachowania najściślejszej tajemnicy początku wstępnego śledztwa. Dopiero wczoraj władze prokuratorsko-policyjne zezwoliły na zamieszczenie suchych szczegółów.

Aresztowano mianowicie czołowych działaczów „Pogotowia Patrjotów Polskich“, mianowicie: Jana Pękosławskiego, inż. architekta, noszącego w organizacji pseudonim „Pretor“. Tu przypomnieć należy, że p. Pękosławski uważany był w opinji publicznej za jednego z najbardziej zapalonych i pronONSOwanych organizatorów „polskiego faszyzmu“.

Witolda Gorczyńskiego, pułkownika (pseudonim „Czołowy“). (Gorczyński był w swoim czasie zażyty w początkach wojny przez władze policyjne rosyjskie w celu tworzenia t. zw. „drużyn“ ochotniczych dla wcielenia ich do armji rosyjskiej).

Józefa Leśniewskiego przemysłowca.

Hr. Olgierda Michałowskiego, b: kapitana sztabu generalnego.

Władysława Gryczko, właściciela fabryki cukierków.

Spława Neumana, studenta.

Faryńskiego — elektrotechnika, znanego już policji politycznej w związku z wydarzenia mi 11 grudnia 1922 r.)

Jana Łędę, studenta.

Jana Kadziołko, studenta.

Adama Galińskiego, generała w rezerwie, u którego znaleziono kompromitujące dokumenty, oraz kilka innych osób, które narazie uwolnio no z aresztu.

Policja zabrała aresztowanym około 5 tys. sztuk programów PPP., około 3 tysięcy deklaracji członkowskich i drukowanych rot przysięgi dla członków Tekst przysięgi zawiera klauzule, że zdrada haseł „PPP.“ pociąga za sobą wielkie kary, do śmierci włącznie.

Pozatem pochwycono u aresztowanych masę materjału i dokumentów, dotyczących działalności organizacji, a z których wynikałoby, że do PPP, zamieszane są również osoby cywilne na bardzo wybitnych stanowiskach i wojskowe.

Policja polityczna wykryła podczas rewizji całe archiwum t. zw. sztabu generalnego PPP., przyczem pobieżny rzut oka daje miarę wielkiej sensacyjności tych dokumentów. Podobno np. policja posiada dane, że organizacja PPP. zajmowała się między innemi robieniem wywiadów co do obiektów wojskowych, składów etc.

Nagół należy oczekiwać w wyniku rewizji dalszych aresztowań.

Aresztowani dotychczas znajdują się w odosobnieniu w komisarjatach policji.

Śledztwo doraźne spoczywa w rękach nadkomisarza pol. politycznej p: Piątkiewicza, przy czynnem współudziale komisarza pol. p. Łęcki, go pod którego kierunkiem odbywały się aresztowania.

Z ramienia sprawiedliwości sprawą zajmuje się prokurator p. Kazimierz Retlinger.

Kredyty dla Polski

PARYŻ 15.1. Dziennik urzędowy ogłasza ustawę o kredytach dla Polski w wysokości 400 miljonów franków.

Dolar w Łodzi.

ŁÓDŹ, 15.1. Wczoraj przed południem sprzedawano dolary po 11.300 przy mocnej tendencji. Obroty nieliczne, natomiast akcje chętnie ofi rowano.

Obowiązek stosowania wskaźnika drożyźnianego.

Uchwalona przez Sejm wstrzymana przez Senat ustawa o wskaźniku drożyźnianym w handlu i przemyśle, opiewa w dosłownem brzmieniu:

Art. 1. We wszystkich zakładach pracy, wchodzących w zakres przemysłu, górnictwa, handlu, (biurowości, wydawnictw perjodycznych) komunikacji i przewozu oraz w innych zakładach pracy, choćby na zysk nieobliczonych, a prowadzonych w sposób przemysłowy, niezależnie od tego, czy te zakłady pracy są własnością prywatną, czy państwową, czy też organów samorządowych, wysokość wszystkich płac zarobkowych, winna być regulowana przez zastosowanie wskaźnika zmian kosztów utrzymania, określonego dla danego okresu przez komisję dla badania zmian kosztów utrzymania, powołane na podstawie rozporządzenia rady ministrów z dnia 27 maja 1920 r., (Monitor Polski 149).

Przepisy ustawy niniejszej nie obowiązują w wypadkach, w których płaca zarobkowa, prze rachowana na franki szwajcarskie według noto wań urzędowych giełdy warszawskiej, przekroczyła wysokość płacy zarobkowej tej samej kategorji pracownika w miesiącu czerwcu 1914 r..

Art. 2. Wskaźnik zmian kosztów utrzymania, obliczony na podstawie porównania kosztów utrzymania w okresie badanym z kosztami utrzymania w okresie poprzedzającym ten okres winien być zastosowany do obliczenia przypadających za następny okres badania płac zarobkowych, począwszy od następnego dnia po okresie badanym.

Art.. 3. Długość okresu, dla którego ma być obliczany wskaźnik, a także zasady i sposób obliczania wskaźników ustalać będzie rada ministrów na wniosek ministra pracy i opieki społecznej po porozumieniu się z ministr.. spraw wewnętrznych oraz przemysłu i handlu. Komisje, których notowania będą obowiązujące na danym obszarze, wskaże rozporządzenie ministra pracy i opieki społecznej.

Art. 4. Wszelkie sposoby regulowania płac zarobkowych, korzystniejsze dla pracownika od sposobu, określonego w ustawie niniejszej, są dopuszczalne..

Wszelkie indywidualne i zbiorowe umowy pracy, określające sposoby regulowania płac, mniej korzystne dla pracowników od sposobów, określonych w ustawie niniejszej, są nieważne w tej części, w której są sprzeczne z przepisami niniejszej ustawy.

Art. 5. W wyjątkowych wypadkach ministrowi pracy i opieki społecznej przysługuje prawo zwalniania poszczególnych zakładów pracy od obowiązku stosowania wskaźnika na pewien czas, określony po zaciągnięciu opinji stron zainteresowanych.

Stosowanie wskaźnika zmian kosztów utrzymania może być również czasowo uchylone przez radę ministrów w okresie stabilizacji marki polskiej, najwcześniej jednak po 2 tygodniach po ustaleniu się jej kursu w stosunku do franka szwajcarskiego według notowań giełdy warszawskiej.

Art. 6. Pracodawcy, na których ustawa niniejsza nakłada obowiązek stosowania wskaźnika zmian kosztów utrzymania do obliczenia wysokości płac zarobkowych, obowiązani są pracownikom, przyjętym na to stanowisko i do tej samej pracy, jakie zajmowali i jaką wykonywali zwolnieni pracownicy, zapewnić stawki płac nie niższe, od tych, które pobierają robotnicy tej samej kategorji i tych samych kwalifikacji, zatrudnieni przy takich samych robotach.

Art. 7. Pracodawcy, względnie zarządzający przedsiębiorstwami, winni przekroczenia przepisów art.. 1 i 6 ustawy niniejszej, ulegną w drodze sądowej karze aresztu do jednego miesiąca lub grzywny od 100 miljonów mk.. do 500 milj. marek.

Art.. 8. Sądy przy rozstrzyganiu spraw z postanowień ustawy niniejszej wynikłych, obowiązane są określać wysokość przysądzonej sumy przez zastosowanie wszystkich wskaźników zmian kosztów utrzymania, ogłoszonych przez właściwe komisje do dnia wydania wyroku.

Art. 9. Wykonanie ustawy niniejszej powierza się ministrowi pracy i opieki społecznej w porozumieniu z ministrami spraw wewnętrznych handlu i przemysłu oraz sprawiedliwości.

Art. 10. Ustawa niniejsza obowiazuje na terytorjum całej Rzeczypospolitej Polskiej od dn. ogłoszenia do dnia 31 grudnia 1924 r.

Ustawa niniejsza traci moc obowiązującą natychmiast po wprowadzeniu w obieg pieniężny stałej polskiej jednostki monetarnej, chociażby wprowadzenie tej stałej jednostki nastąpiło przed upływem terminu, wskazanego w ustępie 1 niniejszego artykułu.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

New-Jork	9,900,000
Londyn	42,500,000
Belgja	416,000
Paryż	462,000
Szwajcarja	1,725,000
8% pożycz. złota	14,150,000
4% poż. prem.	350,000
Bony złote S. II A.	1,415,000
Frank zł. podat. na 15 I	1,890,000
Frank złoty obrachunkowy	1,900,000

KRONIKA

— KOLEJKA Turek — Kalisz po oczyszczeniu toru i usunięciu zasp kursuje od 2 dni prawidłowo i zgodnie z rozkładem.

— TEATR STYLOWY, chcąc udogodnić dojście publiczności ze śródmieścia do teatru, przeprowadzi własnym kosztem oświetlenie ulicy Nadwodnej do mostu do ul. Ciasnej.

— W SPRAWIE WSKAŹNIKA DROŻYŹNIANEGO otrzymujemy z kaliskiego inspektoratu pracy wyjaśnienie następujące:

Od stycznia rb. Kaliski Inspektorat pracy wskaźnika drożyźnianego oznaczać nie będzie. Obowiązywać zatem będzie odtąd wszystkie instytucje państwowe prywatne, zakłady przemysłowe, handlowe itd. wskaźnik ogólno-państwowy, określany dwa razy na miesiąc w Warszawie. Jednakże zakłady, gdzie zawartą została specjalna umowa między pracodawcami i pracownikami, że stosowanym będzie wskaźnik łódzki, obowiązuje wskaźnik określany w Łodzi.

— MROZY.

We wtorek przy pięknej słonecznej pogodzie mieliśmy w Kaliszu z rana mróz 12-stopniowy. W polu był 15 stopni niżej zera.

— SKRYTOBOJCZE ZAMORDOWANIE POLICJANTA. Na polach Noskowa za młynem Reicha zabito skrytobójczo w nocy z 14 na 15 bm. posterunkowego Pol. Państw. Kujawę Jana We wtorek rano udała się na miejsce komisja śledcza.

— ZGON STRAŻAKA.

W dniu 14 bm. zmarł śp. Józef Machowski. członek czynny Straży ogniowej, przeżywszy lat 28. Pogrzeb w środę, 16 bm., o godz. 2½ po południu.

Zbiórka strażaków, w celu uczestniczenia w pogrzebie, tegoż dnia o godz. 1 m. 45 popoł., w gmachu na Nowym Rynku.

— ZE STRAŻY OGNIOWEJ.

Posiedzenie sztabu Kaliskiej Straży ogniowej odbędzie się w środę, 16 bm., o godz. 5 po poł. (bezpośrednio po pogrzebie).

W celu zdobycia funduszów na bieżące wydatki, Zarząd Straży ogniowej urządza w dniu 2 lutego, w sali Rzemieślników, wielką dochodową zabawę taneczną dla swych członków, ich rodzin i wprowadzonych gości, w dniu zaś 1 marca, na zakończenie karnawału wielką maskaradę.

Z ofiarną pomocą dla Straży ogniowej przychodzi Stow. Rzem. Chrz: członkowie, którego odegrają w przyszłą niedzielę (po raz ostatni) piękne „Jasełka", czyli Historję Bożego Narodzenia.

Wątpić nie należy, że przedstawienie niedzielne, jak również zabawa i maskarada, doznają poparcia ze strony mieszkańców naszego miasta.

— FRANK KOMORNIANY.

Premjer Grabski przyjął delegację Związku właścicieli nieruchomości, którzy, godząc się na kompromisowe załatwienie sprawy mieszkaniowej, pozostawili żądanie franka komornianego.

— DNI WOLNE OD NAUKI SZKOLNEJ.

Ministerjum wyznań i religji oświecenia publ. ogłosiło obowiązujące aż do odwołania, rozporządzenie w sprawie dni wolnych od nauki szkolnej.

Wolne od nauki szkolnej są zatem wszystkie niedziele i dni świąteczne: Narodzenie N. M. P. 8 września, Wszystkich Świętych 1-go listopada, Dzień Zaduszny 2 listopada, Niepokalane Poczęcie N. M. P. 8 grudnia, Trzech Króli 6 stycznia Oczyszczenie N. M. P. 2 lutego, Zwiastowanie N. M. P. 25 marca, Popielec, Wniebowstąpienie P. Pańskie, drugi dzień Zielonych Świąt, Boże Ciało

Ponadto wolny od nauki jest dzień św. Stanisława, względnie dzień św. Józefa, lub św. Michała, lub św. Wojciecha, lub św. Kazimierza zależnie od miejscowego zwyczaju uroczystego świętowania dnia powyższych patronów w poszczególnych polskich prowincjach kościelnych W każdym razie w danej miejscowości może tylko jeden z tych dni być dniem wolnym od nauki szkolnej..

Ferje świąteczne Bożego Narodzenia trwają od 22 grudnia do 2 stycznia włącznie.. Ferje świąteczne Wielkanocne trwają od wielkiej środy do poniedziałku po niedzieli przewodniej włącznie. (Zawieszenie zajęć nastąpi w wielki wtorek po lekcjach, rozpoczęcie — we wtorek po niedzieli przewodniej..)

Z rocznic narodowych wolny od nauki jest tylko dzień 3 maja.. Inne rocznice narodowe należy obchodzić bez przerywania zwykłych zajęć szkolnych, przenosząc uroczyste obchody bądź na najbliższą niedzielę lub święto, bądź też na godziny popołudniowe.

W rocznice narodowe należy na lekcjach uwzględniać w odpowiedni sposób ważne wypadki historyczne i drogie dla nas postacie.

Częściowo wolne od zajęć szkolnych są dni, w których młodzież przystępuje gremjalnie do Sakramentów Świętych. Z tego powodu nie można jednak uwalniać młodzieży od nauki częściej niż trzy razy do roku.

Prócz powyżej wymienionych dni wolnych od nauki szkolnej mogą być dodatkowo wolne od zajęć szkolnych w ciągu roku pięć dni z powodu np.. święta parafjalnego lub djecezjalnego, patrona młodzieży szkolnej, zbiorowych wycieczek szkolnych lub z jakichś innych ważnych powodów miejscowych.

Rok szkolny rozpoczyna się dnia 1 września, a kończy się we wszystkich szkołach powszechnych, preparandach nauczycielskich, w szkołach handlowych i kupieckich, w szkołach dokształcających zawodowych męskich i żeńskich szkołach przemysłowych i seminarjach zawodowych dnia 28 czerwca.. W szkołach średnich i seminarjach nauczycielskich rok szkolny kończy się w zasadzie również w powyższym dniu, ze względu jednak na odbywające się egzaminy dojrzałości, termin ten może być w poszczególnych zakładach lub klasach przyspieszony.. Decyduje o tem ministerjum oświecenia na wniosek kuratorów okręgów szkolnych.

W szkołach rzemieślniczych męskich lekcje kończą się dnia 7 czerwca, zajęcia zaś praktyczne trwają do 10 lipca..

W szkołach zawodowych kobiecych i w szkołach średnich agrotechnicznych zakończenie roku szkolnego nastąpi dnia 9 lipca..

Niniejszym podajemy do wiadomości, że z dniem 1-go stycznia 1924 r. polowanie na gruntach parafji Rypinek t. j: Lis, Piwonice, Zagorzynek, Rypinek, Stare-Miasto i Zawodzie wydzierżawiliśmy. Ostrzegamy pp. myśliwych o nie wkraczanie na powyższe tereny gdyż będą pociągnięci do odpowiedzialności sądowej.

J. Kaczorowski, R. Gruhn i L. Kaczorowski.

Wysoką prowizję

za wskazanie odbiorcy wzgl. pośrednictwo przy sprzedaży **maszyn stolarskich i tartacznych** płaci poważna wytwórnia tychże maszyn. Bliższe szczegóły pod „H. G. 9022" do Biuro ogłoszeń Tow. Akc. „REKLAMA POLSKA" Poznań, Al. Marcinkowskiego № 6. 22.

Detaliczna wyprzedaż posezonowa

Sprzedajemy po cenach żniżonych wszelkiego rodzaju wyroby dziane jak to: swetry, rękawiczki, reformy, kamizelki damskie i męskie i t. d.

Od 15-go do 25-go b. m. Fabryka trykotarzy Al. Józefiny 29 (II piętro.) 63

2 Numery Naftowe Tygodnika dostaw

Na wzór specjalnych numerów Tygodnika dostaw a to:
Numeru Żelaznego
Numeru Drzewnego
Numeru Budowlanego
wydamy w lipcu b. r.

2 Numery Naftowe Tygodnika dostaw

których zdaniem będzie zaznajomienie wszystkich dzielnic Polski z Małopolskim Przemysłem Naftowym.

Jednocześnie temuż przemysłowi przedstawiony będzie całokształt wszystkich źródeł zaopatrzenia jego potrzeb w granicach Polski.

Ogłoszenia, opisy, monografje, notatki i t. p. do powyższych numerów przyjmuje nasza Administracja oraz wszystkie Biura Ogłoszeń w Polsce po cenach naszej taryfy normalnej.

Wydawnictwo Tygodnika Dostaw we Lwowie.

4712

Kto pożyczy na wysoki procent

sumę 2-3000 zł. polskich równych frankowi złotemu na przeciąg 6—12 mies. na zabezpieczenie hipoteczne. Oferty dla T. R. składać w Gazecie Kaliskiej. 73

Przestrzegam

przed kupnem skradzionych akcji w sztukach po 10.000 „Browarów Grodziskich" Nr. 32332 i „Goplany" Nr. 22427 i dalszych wzgl. niższych 6 sztuk. Ew. wiadomości do Adm. Gazety 74

Poszukuje się

GITARY

w dobrym stanie, niedrogo, celem kupna. Wiad. w Redakcji od 12—1. 75

PRACOWNIA 2369.

Damskich Kapeluszy

Poliny Cepelli

ul. 3 Maja (dom szkolny) pierwszy od Nowego-Rynku

!! BACZNOŚĆ !!

Kupuję wszelkie surowe skóry: tchórze, lisy, kuny, wydry, koty, zające i t. d.

Ceny płacę najwyższe!

H. Adler, Kalisz, Wiejska 5. Telefon 208. 2367

Syndykat Rolniczy KALISKI Sp. Akc.

Centrala w Kaliszu, FILJE:

BŁASZKI,
KONIN,
SIERADZ,
TUREK,
SŁUPCA,
UNIEJÓW

podaje do wiadomości, że ostateczny termin składania deklaracji od rolników na pokrycie zbożem pierwszej raty podatku majątkowego upływa z dniem 14-go STYCZNIA r.b.

Deklaracje przyjmuje i udziela odnośnych wyjaśnień Główny Zarząd w Kaliszu i wszystkie Filje 35

NAJWIĘKSZY DZIENNIK PROWINCJONALNY NAJPOCZYTNIEJSZE PISMO W WIELKIEM WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIEM i NA PRZYLEGŁYCH KRESACH

„EXPRESS LUBELSKI"

wydawany w wielkim stołecznym rozmiarze, redagowany żywo i interesująco, mając świetnie zorganizowaną służbę informacyjnę

jest w skutek swej pożytności we wszystkich sferach NAJLEPSZYM MIEJSCEM OGŁOSZEŃ DLA FIRM HANDLOWO-PRZEMYSŁOWYCH.

Adres wydawnictwa: LUBLIN „Express Lubelski" ul. Kościuszki № 8, skrzynka pocztowa Nr. 17

Skład materjałów piśmiennych

przy kantorze drukarni

GAZETY KALISKIEJ

Poleca wielki wybór papeterji, papieru, biletów wizytowych, bibuły, piór, obsadek, ołówków, atramentu, spinaczy, kalendarzy ściennych i terminowych i t. d. które sprzedajemy po cenach możliwie najtańszych.

2458

Redaktor H. RADWAN. Wydawca — „Gazeta Kaliska" Spół. z ogr. odp. Druk „Gazety Kaliskiej" Aleja Józefiny 1.